

UNIVERSITETETS OLDSAKSAMLING
FREDERIKS GATE 2. OSLO 1

SENTRALBORD:

416300

REF. 00/9445

ARKIV

Aks.nr. 99 / 84 Innlevert av:

Ingvor Ev G. Lund

Adr: Buskruud fylkeskommune

I samband med (funn) av 10 pilerpissen fra 4-ja. på

Gårdsnavn, gårds og bruksnr. Uvdal Pilskompani i
kirkesogn(s), prestegjeld(p), kommune(k), fylke:

Nore og Uvdal kommun, Buskerud

ville vi være takknemlig for å få vite:

Finnerens navn:

Kars Andersen

Finnerens adresse:

3632 Uvdal

Grunneierens navn:

Uvdal Pilskompani

Grunneierens adresse:

Har funnstedet noe særlig navn? Brusetra (revet) n/Sørstevann

Hva slags mark og lende (åker, hage, skog, ur, strand, vann e. l.) :

ligger mislepanten av året under vann. Kan befa som vann ved lav vannstand

Var der sandjord / myrjord / leirjord? Stryk under det som passer .

Hvor ligger det i forhold til gården(omtrentlig avstand og retning) :

Finnerens opplysning: Utkant av selvområde. Mislykket befaring 2/4 av 1999

Hvis dette ikke passer, angi funnstedet ut fra faste terrengmerker
(vann, nut, vei, berghammer, trigonometrisk punkt e.l.)

Funnstedet må befa som nytt v/lav vannstand

Ca. 100 m SØ for Brusetra's ruiner

Hvor dypt lå det? Delvis i dagen Høyde over havet ca 1030

Under hva slags arbeid? Grøntarbeid Når? 13/6-99

Ble det sett annet av interesse (trekull, bein, aske, steinheller?) :

Finnerens beskrivelse tyder på at de er funnet i en grav som

Andre opplysninger (tidligere funn på stedet, spor sagn eller tradisjon etter gammel bosetning)

var skinnlagt i en rektangulær firkant ca 2x1 m i N-S retning. Funnene lå i SØ-hjørne. Svart jord. Pilerpissene funnet skrått m/spissen ned.

Dersom her ikke er plass nok, bruk baksiden eller nytt ark.

Ønsker De finnerlønn, eller er funnet gave til Museet? I siste tilfelle vil De få tilsendt diplom med fotografi av oldsaken/sakene.
(Stryk under det som passer)

Returneres Universitetets Oldsaksamling
Frederiksgate 2, Oslo 1.

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER	
Universitetet i Oslo	
Saksb.	Kopi
HGR	24 MAI 2000
Ark:	0633-27
Saksnr.	00/9445
Saksnr.:	1

Innkommert ved
Inger Liv Gøyte Lund
6/7-99

Ettergraving 2000, tidlig

VIKRA
"Graven" var slimsatt rundt om/runde, lett løftbar skin.
Ca 1.5m fra denne en liludom "grav". Dette kan
kanskje også være ei luft?

Funnstedet lå ~~tidligere~~ ved den tidligere innsen
og på N-siden av ~~Sinshvann~~. ~~Her var det~~
Sjugur^{ds}tjónn - som nå er en del av Sinshvann
Elva kommer fra Vikvatn som ikke er regulert

Finner fortalte at funnstedet lå der hvor
det tidligere var et vadested for ei slepe
som gikk mellom Nutenutan, ~~og~~ Afdalen og Vikstul,
Småge og til Luggda.

Det er ikke ØK-kart over området.

Funnsted markert på 711 kart.

UNIVERSITETET
I OSLO

ARKIV KOPI

Lars Andersen,
3632 UVDAL

UNIVERSITETETS
KULTURHISTORISKE MUSEER
*Oldsaksamlingen, Vikingskipshuset,
Mynikabinettet, Etnografisk museum*
Frederiks gate 2
0164 Oslo

Telefon: 22 85 99 25
Telefaks: 22 85 99 20
e-post: h.g.resi@iakn.uio.no

Ref.:00/9445 - 3

Oslo, 11.5.2000

Samlet funn av 10 jernpiler fra yngre jernalder, sannsynligvis vikingtid (800-1050 e.Kr.) fra Uvdal reinskompagni, 27/2, Nore og Uvdal kommune, Buskerud. Museumsnr. C.52110).

Universitetets kulturhistoriske muséer, Oldsaksamlingen, vil med dette takke Dem for det uvanlig interessante funn av jernpiler som vi mottok fra Dem. Utfra formene kan vi slutte at pilene skriver seg fra yngre jernalder, sannsynligvis fra senere del av perioden, dvs. vikingtid.

Funn av denne karakter fra høyfjellet i Sør-Norge har stor interesse fordi de viser hvilke områder som var aktuelle som jaktterreng i yngre jernalder. Enkelte piler er også funnet i graver i høyfjellet. Det er åpenbart at en del av jernalderbefolkningen som holdt til i fjellområdene, har hatt gode "inntekter" av sin virksomhet, de har brakt verdifulle pelser og andre fangstprodukter til en vid kundekrets. Funn som privatpersoner bringer inn kaster ofte et nytt og interessant lys over vår fjerne forhistorie og gir økt mulighet til å forstå de forskjellige bygdenes fortid og formidle det videre til dem som bor der i dag.

Vedlagt finner De et diplom fra Oldsaksamlingen med foto av funnet.

Opplysningene De har gitt om funnstedet er grunnlaget for vårt vedtak om å gjennomføre en faglig etterundersøkelse på stedet på forsommeren 2000. Vi er nå i kontakt med SKK Numedalsverkene for å få råd om når undersøkelsen kan finne sted og håper at De har anledning til å møte oss på funnstedet i denne sammenheng. De hører fra oss så snart det egnete tidspunkt kan bestemmes.

Med hilsen

Egil Mikkelsen
Museumsdirektør

Heid Gjøstein Resi
Førsteamanuensis

Kopi: Buskerud fylkeskommune, Fylkeskonservatoren; Distriktsansvarlig på Oldsaksamlingen

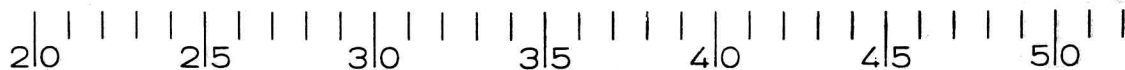
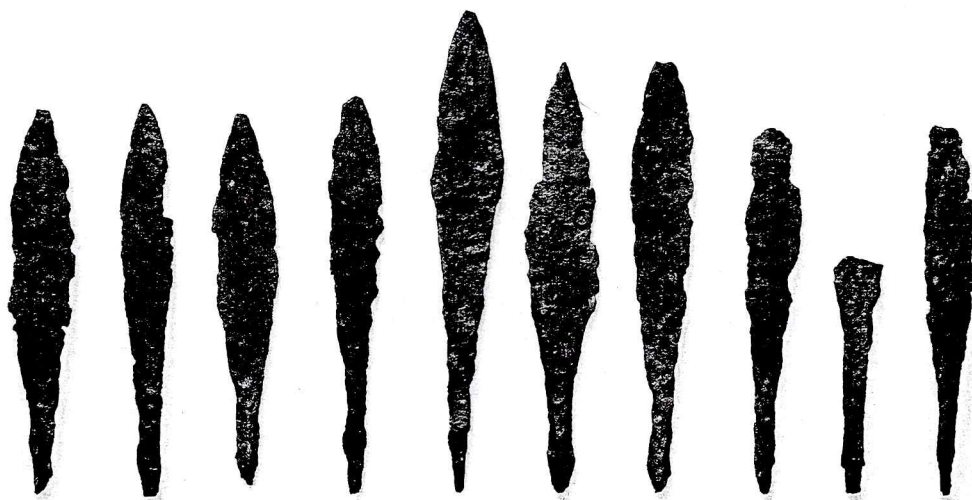
UNIVERSITETETS
KULTURHISTORISKE MUSEER
OLDSAKSAMLINGEN

takker

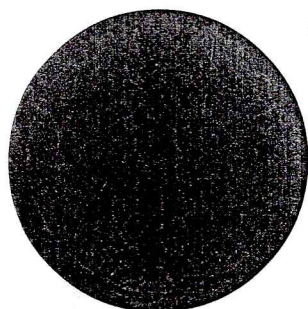
Lars Andersen

for

ti piler av jern fra yngre jernalder,
museumsnr. C.52110,
fra Uvdal Reinskompani, Nore og Uvdal kommune, Buskerud

Oslo ..10..5..2000..

.....
Museumsdirektør

Høeg - Pollen, 876 842 262,
Helge Irgens Høeg,
Gloppeåsen 10,
3261 LARVIK

Skaiti, 18/7-00.

Til Jostein Bergstøl.

Analyse av kullprøve fra Imingseter, Imingan Søndre, Gnr. 27/2,
Nore og Uvdal komm. Buskerud. A: 00/114.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Pinus (furu).

Helge Irgens Høeg

UNIVERSITETET
I OSLO

ARKIV

SKK v/Kristian Hvaale
Postboks 123
3630 Rødberg

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER
*Oldsaksamlingen, Vikingskipshuset, Myntkabinettet,
Etnografisk museum*
Postboks 6762
St. Olavs plass
0130 Oslo

Vår ref: 00/9445 - 6
Saksbehandler: Jostein Bergstøl

Dato: 10.10.00

Besøksadresse
Frederiks gate 2
Telefon: 22 85 95 18
Telefaks: 22 85 99 20
E-mail: jostein.bergstol@ukm.uio.no

Kopi

RAPPORT FRA UNDERSØKELSE AV GRAVANLEGG PÅ IMINGFJELL

Hei og takk for hjelp med innmåling og kart.

Beklager at rapporten har blitt liggende så lenge før jeg fikk sendt den av gårde.

Den vedlagte rapporten beskriver anlegget og funnene ved Sønstevann. Vår kunnskap om bosetningen og aktiviteten i fjellområdene i forhistorisk tid er fremdeles mangelfull, og funn av slike anlegg gir viktig kunnskap. På grunn av utvaskingen av løsmassene fremtrer steinrekkene, tufta og gravrøysene veldig tydelige og er absolutt verd å ta en titt på dersom man er historisk interessert.

Eventuelle spørsmål kan rettes til undertegnede.

Med vennlig hilsen

Jostein Bergstøl

RAPPORT FRA UNDERSØKELSE AV FUNNSTED FOR PILESPISSER C. 52110

**IMINGAN SØNDRE G/BNR. 27/2, IMINGFJELL
NORE OG UVDAL KOMMUNE, BUSKERUD**

Rapport ved Jostein Bergstøl
13.07.2000

Grunneier: Opdal Reinskompani, 3632 Uvdal

Funn: Aks.nr. 00/114:

Perle i bergart fra røys 1.

Jernfragment fra røys 2.

Trekullprøve fra prøvestikk i steinlegging

Innledning

Bakgrunnen for undersøkelsen var 10 pilespisser levert inn til Historisk Museum av Lars Andersen, 3632 Uvdal. (se rapport v/ Inger Liv Gøytil Lund, ref. 00/9445, A-nr.: 99/84) Funnet ble gjort i en "rektangulær steinansamling". Pilespissene sto samlet med tangen opp og var synlige uten graving. Spissene har tange og er av samme type som i Farbregd 1972, fig. 38, og kan dateres til yngre jernalder, trolig vikingtid. Funnstedet fritt bare noen få uker hver vår og ligger i utvaskingssonen mellom høyeste- (HRV) og laveste (LRV) regulerte vannstand i det nåværende Sønstevatnmagasinet. Vivian Wangen og undertegnede ble derfor på kort varsel bedt om å dra til stedet for å gjøre mindre undersøkelser. Målsettingen var i første omgang å avklare hva slags konstruksjon funnene ble gjort i. Dersom det ble tid kunne vi også foreta en mindre utgravning for å se om det lå mer materiale som sto i fare for å bli vasket ut. Undersøkelsen ble igangsatt etter vedtak av Universitetets Kulturhistoriske Museum, Oldsaksamlingen, datert 11. mai 2000. Undersøkelsen ble foretatt 22. og 23. mai 2000. Lars Andersen kjørte tur/retur Drammen - Uvdal på mandag kveld bare for å vise oss eksakt hvor funnet ble gjort.

Gravanlegg og tuft

Området inneholdt 2, muligens 3 gravrøys, 2 rektangulære steinlegginger og 1 tuft. Det vises til vedlagte tegning over området. Massen består av grus og sand, med et tynt dekke av humus/torv/jord enkelte steder. Steinansamlingen på funnstedet for pilespissene viste seg å være ei gravrøys (røys 2). Like ved funnstedet ble det gjort enda et funn, denne gangen av et ubestemmelig jernfragment. Ca 10 m vest for røys 2 lå ei tilsvarende røys (røys 1). I østkanten av røys 1 ble det funnet ei perle av bergart. Denne var vasket ut og lå helt i dagen. Funnet av perla, jernfragmentet og pilespissene helt i overflaten viser at løsmassene i røysene gradvis vaskes ut. Det bør derfor utføres en arkeologisk utgravning av lokaliteten i løpet av de nærmeste årene for at ikke verdifullt materiale skal gå tapt.

Orientering

Ca 200 m SSV (212⁸) for østre kortvegg på hytta Sjugurdbu. Avstanden er målt fra røys 1. UTM: 32VMM697764. Det finnes ikke ØK-kart for området.

Terreng

Røys 1 og 2 ligger ytterst på terrassekanten ned mot den opprinnelige vannstanden ved elva som renner inn i Sjugurdjønn (se bilde på forsiden, hvor vannstanden ligger på opprinnelig nivå). Det skal ha vært et vadested like ved lokaliteten. Som plantegningen viser ligger lokaliteten like utenfor steingjerdet til Brusetra.

Terrenget består av flere terrasser hvorav gravene ligger på den nederste og tufta på den neste. (se plantegning med terrengprofil)

Beskrivelse av anleggene

Røys 1 er oval, 5,3x4 meter med lengderetningen N-S. Røysa er ca 0,3 meter høy og har en dyp plyndringsgrop i midten. Plyndringen kan ha foregått allerede i forhistorisk tid. En stor del av fjell- og skogsgravene er plyndret, og mye tyder på at dette har skjedd allerede i forhistorisk tid (Bergstøl 1997). Perla ble funnet i den nordøstre kanten av haugen, og kan ha blitt kastet ut med massene da graven ble åpnet.

Også røys 2 er oval. Denne er også ca 0,3 meter høy og måler 6 (NV-SØ) x 4.5 meter (NØ-SV). Plyndringsgropa er ca 2,5 meter lang og 0,2 meter dyp, og er orientert i lengderetningen av røysa. Funnet av pilspissene og jernfragmentet ble gjort ut for enden av plyndringsgropa, noe som kan tyde på at pilene har blitt med i de utkastede massene ved plyndringen av røysa. Pilene kan også representere en sekundær begravelse, men dette anser jeg som lite trolig siden de lå så høyt i massene. Det er relativt vanlig med flere begravelser i skogs- og fjellgravene (Bergstøl 1997, Fossum 1995, Serning 1966).

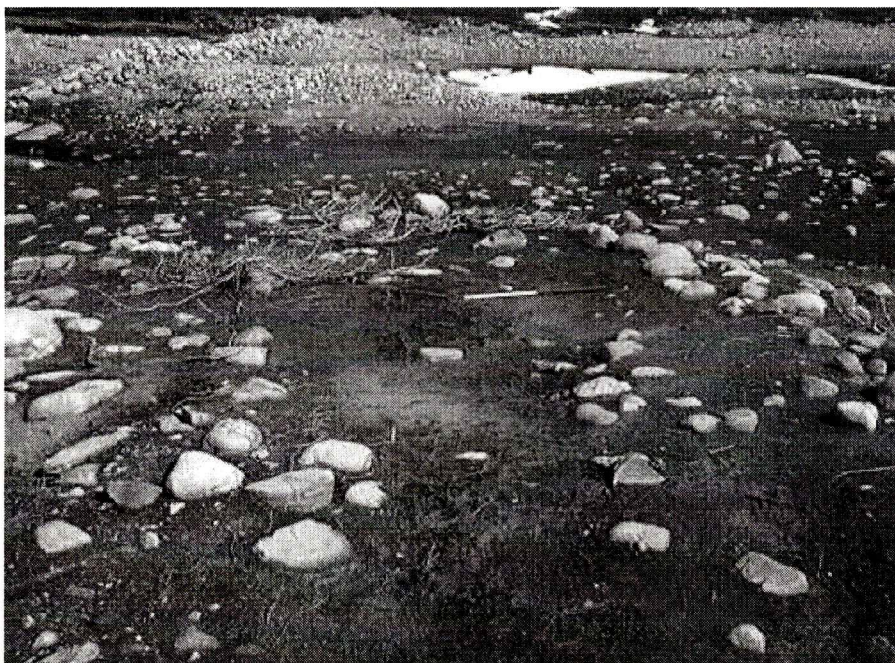
Ca 5 meter vest for Røys 1 ligger en rektangulær steinlegging på ca 4x3 meter. Steinenes størrelse varierer fra ca 10-30 cm i diameter. Funksjonen kan ikke avklares uten at det foretas en utgravning. Det ble gravd en prøverute på ca 30x30 cm i midten av strukturen. Ca 20 cm under overflaten fremkom er det et 3-4 cm tykt kullag. Det ble tatt en prøve fra dette laget som skal sendes til 14-C datering ved Laboratoriet for Radiologisk datering i Trondheim. Det er ingen tvil om at steinene er lagt opp av mennesker, men det er for tidlig å si om det er et gravanlegg eller noe annet.

En lignende, men mye større steinlegging ligger inntil røys 2 på nord- og østsiden. Denne er også rektangulær, med målene 10x6 meter. Her varierer steinens størrelse mellom 10 og 50 cm i diameter. Steinleggingen dekker hele terrassens dybde.

2 meter øst for røys 2, og inni den store steinleggingen, lå en liten og litt uregelmessig samling med stein (røys 3). I direkte tilknytning til denne lå en mindre steinlegging. Den lille røysa kan også være en gravrøys, men dette kan ikke avklares uten en arkeologisk utgravning.

Ca 4 meter nordvest for røys 2 kunne man ane en oval 3x2 meter stor forhøyning i det ellers helt flate terrenget. "Haugens" masse var tilsynelatende av jord, bortsett fra noen ganske få steiner i overflaten. Høydeforskjellen er nivellert til 10 cm. Vi kunne ikke avklare om denne strukturen var naturlig eller menneskeskapt, og den må undersøkes ved en eventuell utgravning.

På terrassen over, ca 10 meter nord for røys 2 ligger en tuft med steinvegger. Tufta er åpen mot sør. Veggvollens bredde varierer fra 1,5-2 meter. Som bildet viser er det en ansamling med stein ved østre veggvollen i den åpne enden. Dette kan markere et ildsted.

Tufta sett mot nord. I bakgrunnen ses steingjerdet rundt Brusetra.

Vurdering av lokaliteten

Per dato kjenner vi et femtitalts lokaliteter med graver i de sørnorske fjellstrøkene (Bergstøl 1997, Skjølvold 1980). Lokaliteten her på Imingfjell er sånn sett ikke unikt. Det som imidlertid er unikt med denne lokaliteten er at det meste av vegetasjonen er vasket bort og vi får for aller første gang se spor etter aktiviteter som har foregått rundt gravene. Det er gravd ut en hel del gravrøysler i fjellet, men det er aldri funnet spor av steinlegginger og tufter i umiddelbar tilknytning til røysene. Heller ikke rundt de svenske skogs- og innsjøgravene er det funnet slike anlegg (Serning 1966, Zachrisson 1997).

Anleggene på Imingfjell bør etter min mening graves ut da det kan bidra til å besvare mange uavklarte spørsmål rundt fjellgravene og bosettingsutviklingen i fjellet i yngre jernalder. Det forskningsmessige potensialet i tufta og steinleggingene er etter min mening størst, men gravrøysene ligger åpne for erosjon, og det er her bare et tidsspørsmål før løsmassene og eventuelle gjenstander vaskes ut. En delvis utgravning av lokaliteten er ikke å anbefale da dette kan fremskynde erosjonen i de gjenliggende strukturene. Med en gang man åpner et større felt vil vannet og bølgene forårsake utvasking og mye verdifull kunnskap kan gå tapt.

Vi har her en unik mulighet til å se de ulike typene kulturminner i en sammenheng, noe som kan hjelpe oss til å få en bedre forståelse av den interne sammenhengen mellom de ulike aktivitetene som har foregått på stedet. Det at gravrøysene og steinleggingene overlapper hverandre gjør at vi også kan få mulighet til å avklare det tidsmessige forholdet mellom de ulike anleggene på stedet.

Lokaliteten kan være en nøkkel til forståelsen av fjellgravene, en type kulturminner som har vært gjenstand for diskusjon gjennom lang tid. Bjørn Hougen hevdet i sin bok "fra seter til gård" at fjellgravene er spor etter en forhistorisk gårdsbosetning (Hougen 1947). Disse gårdene gikk etter hans mening over til å bli setre i middelalderen.

Arne Skjølsvold mener at gravene er levninger etter fangstfolk av germansk opprinnelse, mens den svenske arkeologen Inger Zachrisson hevder at fjellgravene (og de svenske skogsgravene) viser til en kontinuerlig bruk av fjellområdene av fangstfolk som i alle fall fra jernalderen kan defineres som samer (Skjølsvold 1980, Zachrisson 1997). Knut Odner har stilt seg i en mellomstilling mellom disse og hevder at gravene er etniske markører av fangstfolk som levde i innlandet. Disse folkene signaliserte et ønske om tilhørighet til germansk etnisitet gjennom gravene (Odner 1983). For en noe grundigere oppsummering av diskusjonen viser jeg til Bergstøl 1997, kap. 8.

Konklusjon

Jeg vurderer faren for utvasking og dermed tap av verdifullt gjenstandsmateriale og kunnskap som meget stor, og vil derfor anbefale at det foretas en arkeologisk utgravning på stedet. Lokaliteten er unik og kan gi betydelig ny kunnskap om bosettingen i fjellet i jernalderen.

Katalog

Aks.nr. 00/114:

a: Tønneformet perle i gråblå kleberstein fra røys 1. Hullet er konisk og er 0,5 cm på den ene siden og 0,3 cm på den andre. Over- og undersiden av perla er helt flate. D. 1,8 cm, t. 0,5 cm.

Vekt: 2,3g

b: Jernfragment fra røys 2. L. 5,8 cm, b. 0,8 cm og t. 0,2 cm. Vekt: 4,0g

c: Trekullprøve fra steinlegging: Ikke vedartsbestemt. Vekt: 1,0g

Steinalderlokalitet

Lokaliteten ligger på en grusterrasse ned mot bredden av opprinnelig strandlinje i Sjugurdstjønn, dvs. nær laveste regulerte vannstand (LRV) i reguleringsmagasinet Sønstevatn. Terrassens størrelse er 45 m NNØ-SSV (parallelt med strandlinjen) og 20 m VSV-ØNØ. Terrassekanten mot det opprinnelige vannspeilet er i dag kraftig utvasket, mens mesteparten av terrassen fremdeles er dekket av en kappe av torv. Det funnførende området ligger nær kanten av terrassen og noe SV for dennes midtpunkt. Flere av de observerte kvartsstykkene lå løst ovenpå torvkappen, og noen av disse stykkene ble samlet inn. De fleste stykkene ble imidlertid observert i 2-3 felter med grus som er kommet fram ved utvasking av torvdekket. Funnområdet utstrekning: ca 10x10 m.

Orientering: ca 100 m SØ (130^g) for sørøstre hjørne på hytta Sjugurdbu. UTM: 32VMM698765.

Funn: Aks.nr. 00/115

a: 38 fragmenter av kvarts (avfall og avslagsstykker).

Største fragment er 4,9x1,3x1,1 cm, minste er 0,8x0,4x0,2 cm.

Steinstreng, uviss funksjon.

Steinstreng, orientert NV-SØ. Steinstrengen er tilnærmet rett og består av 2-3 stein (tvm. opptil 40 cm) i bredden. Lokaliteten ligger i utvaskingssonen på en større, torvdekket flate ned mot LRV, og kun ett lag stein var synlig. Lengde: 8 m, bredde: 0,5 - 1 m, høyde: 0 - 0,15m.

Orientering: ca 55 m NNØ (30^g) for steinalderlokaliteten.

Det var ikke mulig å avklare hvorvidt steinstrengen var fra forhistorisk- eller nyere tid. Det så heller ikke ut som det var særlig mye erosjon på dette stedet. Vår vurdering da vi sto på stedet var at det ikke så ut til å være fare for denne lokaliteten mht utvasking, og vi gjorde derfor ikke mer med den.

Bogestille

På sørsiden av elva, ca 500 meter VSV for gravrøysene, fant vi et bogestille i et smalt skar mellom to eskere. (se bilde 24 og 25) Bogestillet var bygd av rullestein og målte ca 3x4 meter og var 1,3 meter høyt. Skuddretningen har vært mot vest, og bogestillet er bygd slik at man kommer midt i trekket for rein som trekker oppover langs elva.

Steinlegging, uviss funksjon

Ca 200 meter SV for gravrøysene, også det på sørsida av elva, ligger en sirkulær steinlegging, ca 2,5 m i diameter. (se bilde 22 og 23) Steinene er 20-30 cm i diameter. Det var bare toppen av steinene som var synlige over torvkappen, Vi tolket strukturen som menneskeskapt, men det bør graves ei prøverute for å avklare dette endelig. Det ser ut til å være mindre erosjon her enn på lokaliteten med gravrøysene.

Erosjon og utvasking

Utvaskingen skjer mens lokalitetene ligger i nivå med vannstanden. Det er lite eller ingen utvasking når vannstanden står flere meter over lokaliteten. Den viktigste faktoren for utvasking er bølgene. Disse vil få best tak i de strukturene som "står opp" fra den flate bakken, som røysene og tufta. Vi kan derfor forvente at løsmassene i røysene kommer til å vaskes ut i løpet av noen år sammen med viktig arkeologisk materiale.

Vi vil derfor anbefale at det foretas en arkeologisk utgravning av gravrøysene med de tilhørende steinleggingene og tufta. Steinalderlokaliteten var også på enkelte steder i ferd med å bli vasket ut. Sett i et noe lengre perspektiv vil også den bli vasket ut av vann og bølger.

Litteratur:

Bergstøl, Jostein 1997: *Fangstfolk og bønder i Østerdalen. Rapport fra Rødsmoprojektets delprosjekt Marginal Bosetning*. Universitetets Oldsaksamlings Varia nr. 42

Farbregd, Oddmunn 1972: *Pilefunn fra Oppdalsfjella*. Det kgl norske videnskabers selskab, museet. Miscellanea 5, Trondheim

Fossum, Anitra 1995: *Vikingtids jakt og fangst på rein i Nord-Gudbrandsdal : var de alle menn?* Hovedoppgave i nordisk arkeologi - Universitetet i Oslo, 1995.

Hougen, Bjørn 1947: *Fra seter til gård*. Studier i norsk bosetningshistorie. Norsk Arkeologisk selskap, Oslo

Martens, Irmelin 1973: Kommentar til K.G. Selinge: Järnåldersbygd och fångstmark. *Bonde – veidemann, bofast – ikke bofast i nordisk forhistorie*. Red.: P. Simonsen og G. Stamsø Munch. Tromsø museums skrifter vol XIV: 245-249. Universitetsforlaget, Tromsø

Odner, Knut 1983: *Finner og Terfinner. Etniske prosesser i det nordlige Fenno-Scandinavia*. No. 9 Occasional Papers in social anthropology. Universitetet i Oslo

Serning, Inga 1966: *Dalarnas järnålder*. Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, Stockholm Monografiserien

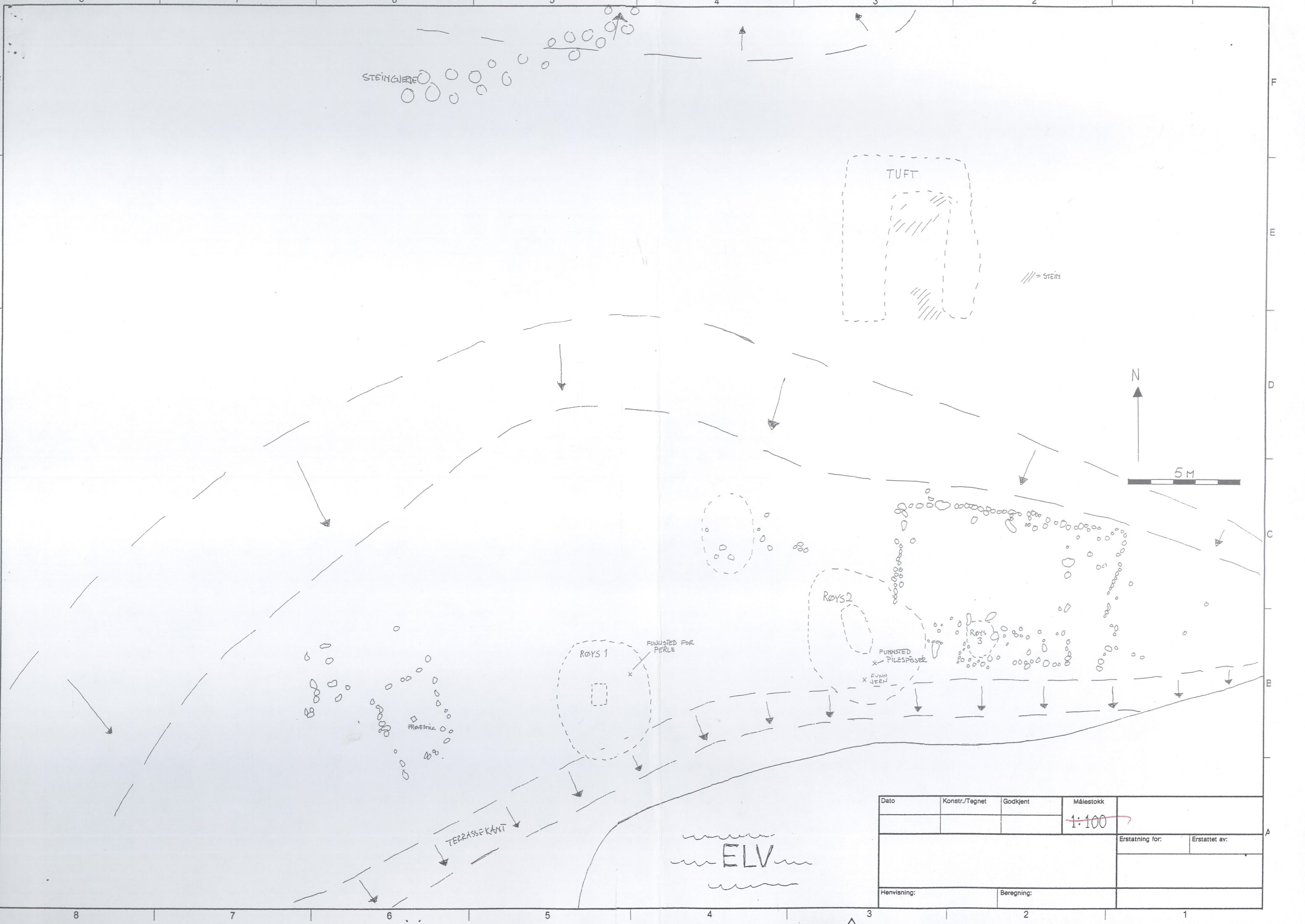
Skjølsvold, Arne 1980: Refleksjoner omkring jernaldersgravene i sydnorske fjellstrøk. *Viking XLIII*, 1979: 140-160. Norsk Arkeologisk Selskap.

Zachrisson, Inger 1997: *Möten i gränsland. Samer och germaner i Mellanskandinavien*. Statens Historiska Museum. Monographs 4. Stockholm

Fotoliste:

De samme bildene er tatt i dias og sort/hvitt

Nummer	Tatt mot	Motiv
1	Ø	Oversiktsbilde fra elva utover Sønstevann. Brua i forgrunnen er veien til Mårbu
2		Finneren Lars Andersen ved funnstedet i røys 2
3		Samme
4		Samme
5	Ø	Oversiktbilde av terrassen med gravrøysene og steinleggingene
6		Samme
7		Samme
8		Samme
9	NØ	Rektangulær steinlegging lengst i vest
10	NØ	Gravrøysene på terrassekanten. Røys 1 i forgrunnen
11	SV	Nærbilde av perle in situ i røys 1
12	NNV	Røys 2. Spiker markerer funnsted for pilspisser. Stikkstang ligger på tvers av plyndringsgrop
13	NNV	Nærbilde av funnsted
14	V	Røys 3 med tilhørende steinlegging. Røys 2 i bakgrunnen.
15	VNV	Nærbilde røys 3
16	VSV	Rektangulær steinlegging. Stikkstenger ligger inntil østre og vestre ytterkant.
17	SØ	Samme
18	N	Tuft. Stikkstang ligger inni tufta
19	Ø	Landskapsbilde ovenfra elva.
20	Ø	Samme, litt lenger opp (tatt fra brua som er avbildet på bilde 1)
21	NØ	Lokaliteten med gravanleggene ligger i viken på motsatt bredd.
22	NNØ	Steinring på motsatt bredd for gravanleggene.
23		Samme
24	Ø	Bogastille
25	S	Bogastille
26	ØSØ	Setervollen sett fra veien, med lokaliteten i bakgrunnen.
27	Ø	Steinalderlokalitet på flaten i "mellomgrunnen"

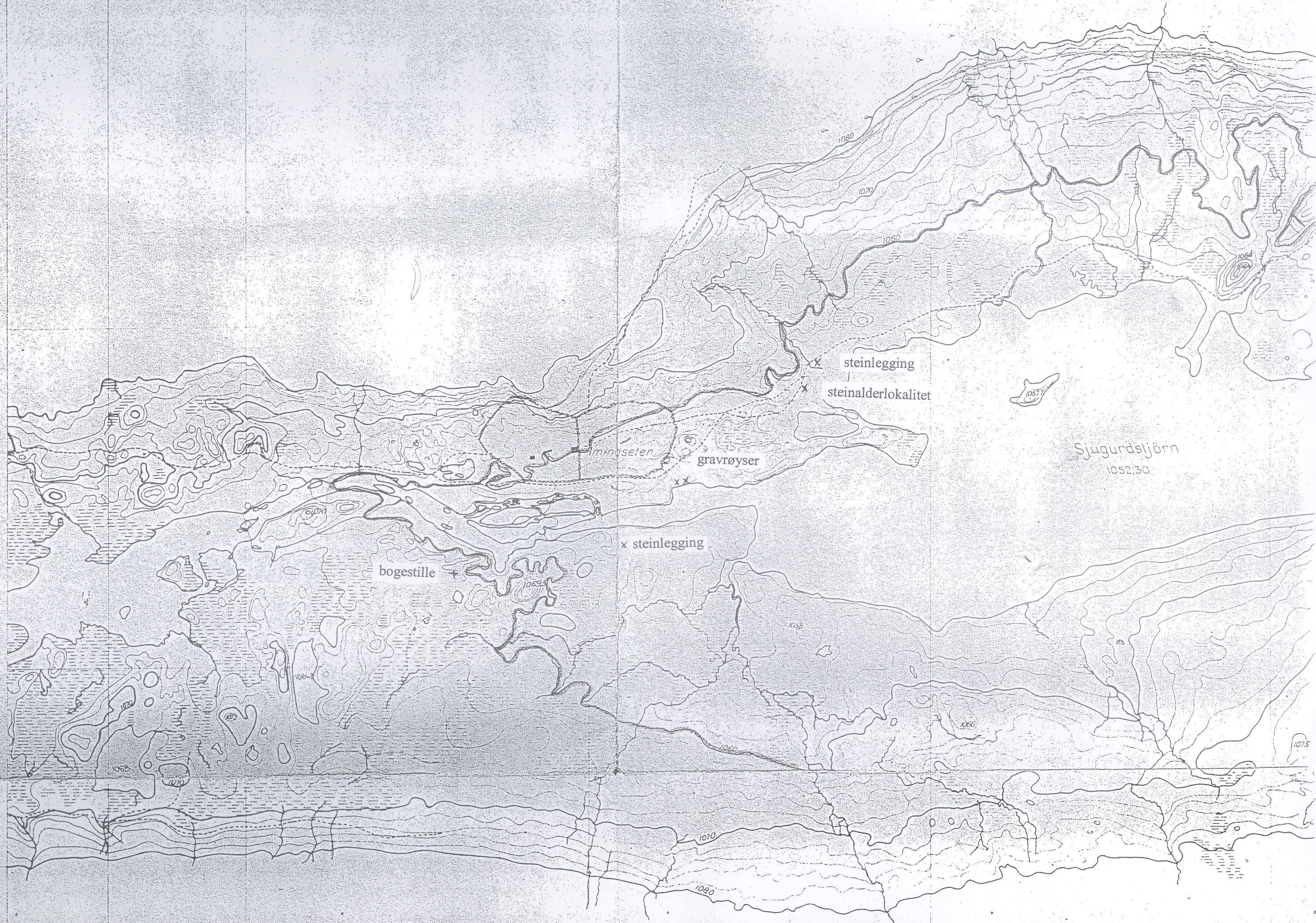

Dato	Konstr./Tegnet	Godkjent	Målestokk		
			1:100		
			Erstatning for:	Erstattet av:	
Henvising:			Beregning:		

248000 x

247500 x

247000 x

ILFORD

15A

7 3 6 1

16A

100 DELTA PROFESSIONAL

17A

ILFORD

18A

7 3 6 1

19A

100 DELTA PROFESSIONAL

20A

6 1 7

9A

100 DELTA PROFESSIONAL

10A

ILFORD

11A

7 3 6 1

12A

100 DELTA PROFESSIONAL

13A

14A

ILFORD

4A

4A

5A

100 DELTA PROFESSIONAL

6A

7A

ILFORD

8A

ILFORD

7 3 6 1

100 DELTA PROFESSIONAL

1A

1A

2A

7 3 6 1

100 DELTA PROFESSIONAL

0A

1A

7 3 6 1

100 DELTA PROFESSIONAL

26A

26

25A

25

24A

24

23A

23

22A

22

21A

IMINGAN SØNDRE 27/2

NØRE OG UVDAL

BUSKERUD

22.-23.05.2000

FOTO: VIRIAN WANGEN OG JOSTEIN BERGSTØL

FILM: 25153

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU - Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7034 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER	
Universitetet i Oslo	
Saksb. HGR	Kopi
- 4 MAI 2001	
Ark.: 0633-27	
Saksnr. 009445	Dok.nr.: 8

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Resi, Heid G.
Universitetets Kulturhistoriske Museer
Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo

DF-3336

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TUa-2882	A/00/114, Imingseter Imingan søndre Nore og Uvdal, Buskerud	Trekull Furu		7490 ± 60	BC6385-6220	-26.1*

Dato: 26 APR 2001

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Pål Johan Svanem
Pål Johan Svanem

Steinar Gulliksen
Steinar Gulliksen

FORKLARING TIL DATERINGSRAPPORTEN

Med prøvens ^{14}C alder forstås den tid som er medgått siden opptaket av biogent kullstoff opphorte. (Nåtid er satt til AD 1950). Den angitte feilgrense representerer et standardavvik slik som det defineres i statistikken, og dette innebærer at det vil være ca. 68% sannsynlighet for at prøvens alder faller innenfor denne feilgrense. Det oppførte standardavvik inkluderer usikkerhet i bestemmelsen av prøvens ^{14}C innhold og usikkerhet ved korreksjon for isotopisk fraksjonering. Halveringstiden for ^{14}C er forutsatt 5570 år.

Kalibrert alder finnes ved sammenlikning med målinger av ^{14}C aktivitet i årringdaterte treinger. Korrekt historisk alder vil med 68% sannsynlighet ligge i det oppgitte intervall, men på grunn av uregelmessigheter i kalibreringskurven er det uklart hvilken del av intervallet som er mest sannsynlig. Mer detaljerte opplysninger om dette kan fås ved henvendelse til laboratoriet. Det er benyttet et kalibreringsprogram utarbeidet ved University of Washington, Seattle (Stuiver & Reimer, *Radiocarbon*, vol. 35, no. 1. 1993).

Ved kalibrering av torv, gytje og sedimentprover er det antatt et tidsspenn på 100 år for dannelsen av materialet.

For marine prøver inkluderer dateringsresultatet korreksjon for reservoireffekt (havvannets tilsynelatende alder). Denne utgjør 440 år for ^{14}C alder, mens korreksjonen for kalibrert alder er avhengig av hvor prøven er funnet (Sør-Norge, Nord-Norge, Svalbard etc.).

Den oppgitte $\delta^{13}\text{C}$ verdi er anvendt for korreksjon av prøvens aktivitet for isotopisk fraksjonering til -25,0 ‰ relativt PDB.

Når flere fraksjoner av samme materiale er datert, betegnes disse med A, B osv. For gytje/sedimenter er alltid A den lutløselige del og B den uløselige. For skjell regnes fraksjonene utenfra, dvs. A er den fraksjon som først frigjøres ved etsing med syre.

KJEMISK FORBEHANDLING

Trekull, tre og torv

Prøven ble behandlet med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne mulig innhold av humussyrer. Videre ble den behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for fjerning av karbonater.

Gytje/sedimenter

A. Lutløselig fraksjon

Prøven ble ekstrahert med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (10g/100ml) og utfelt med saltsyre. Ulost del sentrifugert ut for utfelling.

B. Lutløselig fraksjon

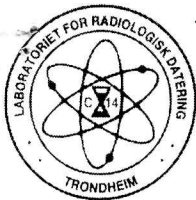
Ulost del ble behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for å fjerne mulig innhold av karbonater.

Skjell

Det ytterste laget av skjellene ble etset bort med fortynnet saltsyre for å fjerne belegg med mulig innhold av yngre karbon.

Bein

Uorganisk fraksjon fjernet ved behandling med fortynnet saltsyre (25ml/100ml) under vakuu. Deretter behandlet med kald natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne humussyrer. Kollagenet ekstrahert med varmt destillert vann med $\text{pH}\approx 3$ (justert med saltsyre), og inndampet til torrhet.

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU - Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim

Telefon 73 59 33 10, Telefax 73 59 33 83

Dato: 26.04.01

Førsteamanuensis Heid Gjøstein Resi
UKM/Oldsaksamlingen
Postboks 6762 St. Olavs plass
0130 OSLO

Vedlagt oversendes rapport for ^{14}C datering av 1 trekullprøve fra Nore og Uvdal, registrert ved laboratoriet under DF 3336. ^{14}C innholdet i prøven er målt med akselerator i Uppsala.

$\delta^{13}\text{C}$ -verdier merket med * er ikke målt, men antatte verdier.

Faktura for egenandelen vil bli oversendt fra Regnskapsseksjonen, NTNU.

Restmateriale returneres separat.

Vennlig hilsen

Steinar Gulliksen

Rapport